

ANALYTICKÝ PREHĽAD PRE INFRAŠTRUKTÚRU č. 1 – VŠEOBECNÝ ANALYTICKÝ PREHĽAD

Upozornenie: Tieto analytické dokumenty sa týkajú predovšetkým projektov, ktoré sú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu. Ich obsah odráža súčasné pravidlá a rozhodovacia prax a nepredstavuje predpoklad možného vývoja pri presadzovaní právnych predpisov a uplatňovaní pravidiel verejného obstarávania. Útvary Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž sú v každom prípade pripravené poskytnúť ďalšie usmernenia týkajúce sa potreby formálneho notifikačného postupu, a to aj v rámci postupu predbežnej notifikácie¹.

Tento analytický prehľad poskytuje usmernenie pre postup posudzovania, či v rámci financovania infraštruktúry ide o štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), a ak áno, či podlieha notifikačnej povinnosti v súlade s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ.

Uvádzaný analytický prehľad dopĺňajú osobitné prehľady s doplnkovými informáciami, ktoré sa týkajú infraštruktúry súvisiacej s určitými sektormi (letiská, širokopásmové pripojenie, kultúra, prístavy, výskum, vývoj, inovácie a vodohospodárske služby).

Všeobecné poznámky

O tom, či sa na financovanie vzťahujú pravidlá štátnej pomoci, rozhoduje budúce využitie tejto infraštruktúry (na hospodársku činnosť alebo na inú činnosť).

V závislosti od charakteristík projektu môžu byť potenciálnymi prijímateľmi² všetky podniky, ktoré vlastnia, využívajú alebo spravujú celú infraštruktúru, na ktorú sa čerpajú prostriedky z fondov, alebo jej časť.

Právne postavenie prijímateľa pomoci (s vlastnou právnou subjektivitou alebo bez nej, subjekt, ktorý podlieha súkromnému alebo verejnému právu, súčasť verejnej správy, spoločnosť s verejnou kapitálovou účasťou alebo neziskový subjekt) je pri posudzovaní štátnej pomoci irelevantné. Problémy týkajúce sa štátnej pomoci môžu vzniknúť aj v prípade, že ide o subjekt, ktorý je súčasťou štátnej správy, alebo o verejnoprávny subjekt, neziskový alebo stratový.

Toto posudzovanie musí členský štát vykonať nielen pre veľké projekty, ako sú vymedzené v pravidlách pre štrukturálne fondy³, ale pre všetky projekty.

Existencia štátnej pomoci

1. Vykonáva niektorý z potenciálnych prijímateľov **hospodársku činnosť**? Ak nie, nejde o štátnu pomoc. Pojem hospodárskej činnosti je vymedzený ako ponúkanie tovarov a služieb na príslušnom trhu.

¹ Oznámenie Komisie o Kódexe najlepšej praxe pre uskutočňovanie konaní vo veci kontroly štátnej pomoci (Ú. v. EÚ C 136, 16.6.2009, s. 13 – 20).

² V článku 2 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1083/2006 sa objasňuje, že pojem „prijímateľ“ sa používa v odlišnom význame v rámci štrukturálnych fondov (*prijímateľ: hospodársky subjekt, orgán alebo podnik, či už verejný, alebo súkromný, zodpovedný za začatie alebo za začatie a vykonávanie operácií*) a v pravidlách štátnej pomoci (*prijímateľa: verejná alebo súkromná spoločnosť, ktoré vykonávajú samostatný projekt a poberajú verejnú pomoc*).

³ Pozri článok 39 nariadenia (ES) č. 1083/2006: *série prác, činnosti alebo služby určené svojím charakterom na uskutočnenie nedeliteľnej úlohy presnej ekonomickej alebo technickej povahy, ktorá má jasne určené ciele a ktorej celkové náklady presahujú 50 miliónov EUR*.

Komisia vo svojich rozhodnutiach v oblasti kultúry považuje kultúrne služby za hospodársku činnosť, ak obchodné subjekty ponúkajú rovnaké alebo nahraditeľné tovary a služby. Ak pre danú činnosť existuje trh, akokoľvek obmedzený, potom je táto činnosť organizovaná na trhových zásadách a musí sa považovať za hospodársku⁴. Hospodárska činnosť môže existovať aj napriek rozhodnutiu príslušného orgánu o uzavretí trhu pre hospodársku súťaž, ak by iní prevádzkovatelia boli ochotní a schopní poskytovať službu na danom trhu.

Predovšetkým treba poznamenať, že rozhodnutie príslušného orgánu prisúdiť určitú službu jedinej spoločnosti a nedovoliť tretím stranám poskytovať túto službu (napríklad z dôvodu, že si želá poskytovať túto službu interne) nevyklučuje existenciu hospodárskej činnosti.

Ak prijímateľ pomoci vykonáva popri hospodárskej činnosti aj nehospodársku činnosť, je potrebné v súlade so zásadami smernice o transparentnosti⁵ predchádzať krízovým dotáciami vedením oddelených účtov (funkčné oddelenie).

2. Poskytol by **investor v trhovom hospodárstve** verejné prostriedky na projekt za rovnakých podmienok? Ak áno, nejde o štátnu pomoc.

Možno to ukázať na prípade, keď sa súkromní spoluinvestori vo výraznej miere podieľajú na projekte za podmienok (ako je celkové riziko a návratnosť), ktoré sú rovnocenné podmienkam verejného investora (*pari passu*). Dobrým ukazovateľom je aj kvalitný predbežný podnikateľský plán, ktorý počíta s návratnosťou investícií. Treba však zohľadniť skutočnosť, že sprievodné alebo predchádzajúce opatrenia štátnej pomoci sledujúce rovnaký cieľ rušia platnosť záveru, že podobné opatrenia by prijal aj investor v trhovom hospodárstve.

3. Na to, aby sa na pomoc vzťahoval článok 107 ZFEÚ, musí táto pomoc ovplyvňovať obchod medzi členskými štátmi alebo hroziť jeho ovplyvnením. **Vplyv na obchod** sa spravidla predpokladá, keď štátna pomoc posilní pozíciu podniku v porovnaní s ostatnými konkurenčnými spoločnosťami pri obchodovaní v rámci EÚ. Neexistuje limit ani percento, pod úrovňou ktorého možno tvrdiť, že obchod medzi členskými štátmi nebol ovplyvnený. Relatívne malá suma pomoci alebo relatívne malá veľkosť prijímajúceho podniku neznamena *a priori*, že obchod medzi členskými štátmi nemôže byť ovplyvnený. Na druhej strane Komisia v súvislosti s uplatňovaním pravidiel štátnej pomoci dospela vo viacerých prípadoch k záveru, že činnosť mala výlučne miestny charakter a neovplyvnila obchod medzi členskými štátmi⁶.

---

⁴ N 464/09 – Pomoc Maďarska organizáciám divadelného umenia, odsek 14 a N 293/2008 – Pomoc v oblasti kultúry pre multifunkčné obecné kultúrne strediská, múzeá, verejné knižnice a strediská doplnkového vyššieho vzdelávania, odsek 18.

⁵ Smernica Komisie 2006/111/ES zo 16. novembra 2006 o transparentnosti finančných vzťahov členských štátov a verejných podnikov a o finančnej transparentnosti v niektorých podnikoch (Ú. v. EÚ L 318, 17.11.2006, s. 17 – 25)

⁶ Napríklad bazény, ktoré bude využívať prevažne miestne obyvateľstvo, miestne nemocnice určené výlučne pre miestne obyvateľstvo, miestne múzeá, pri ktorých nie je pravdepodobné, že by prilákali cezhraničných návštevníkov, miestne kultúrne podujatia, ktorých potenciálny okruh návštevníkov je obmedzený na danú oblasť. Praktické príklady sa nachádzajú v analytickom prehľade pre infraštruktúru v oblasti kultúry.

4. **Pomoc de minimis:** Pomoc poskytnutá v súlade s nariadením o pomoci *de minimis* sa nepovažuje za štátnu pomoc, ak jej výška neprekračuje 200 000 EUR na jeden podnik za obdobie troch rokov⁷.

5. **Narušenie hospodárskej súťaže**

Keď sa uzná existencia hospodárskej činnosti a poskytnutej výhody⁸, je potrebné posúdiť, či dané opatrenie môže narušiť hospodársku súťaž. Ak je podnik v pozícii právneho monopolu a obmedzuje ho regulačný režim uplatňovaný na danú činnosť a trh navyše nie je liberalizovaný, t. j. nie je otvorený hospodárskej súťaži v dôsledku právnych predpisov EÚ alebo vnútroštátnych právnych predpisov, prípadne *de facto* v dôsledku vývoja na trhu, neexistuje riziko narušenia hospodárskej súťaže⁹. Naopak, ak prijímateľ poskytuje služby na ľubovoľnom trhu¹⁰, verejné financovanie (EÚ a spolufinancovanie zo strany členského štátu) investícií tohto prijímateľa si môže vyžadovať preskúmanie podľa článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

Služba všeobecného hospodárskeho záujmu

6. Ak je projekt a/alebo jeho prevádzkovanie 1.) súčasťou služby vyhlásenej za **službu všeobecného hospodárskeho záujmu** a 2.) parametre náhrady boli vopred jasne stanovené, 3.) nevypláca sa nijaká náhrada nad rámec čistých nákladov súvisiacich s poskytovaním služby vo verejnom záujme a primeraného zisku a 4.) služba všeobecného hospodárskeho záujmu bola pridelená buď prostredníctvom postupu verejného obstarávania, ktorý zaisťuje najnižšie náklady na poskytovanie tejto služby komunite, alebo náhrada nepresahuje sumu, ktorú by požadovala efektívne riadená spoločnosť, potom v prípade daného projektu nejde o štátnu pomoc¹¹. Treba zohľadniť skutočnosť, že pravidlá pre službu všeobecného hospodárskeho záujmu počítajú aj s možnosťou zlučiteľnej pomoci¹² alebo pomoci *de minimis*¹³.

Výnimka z povinnosti predbežnej notifikácie, ostatné požiadavky sa však môžu uplatňovať

7. Ak by sa na verejné financovanie infraštruktúry mohli vzťahovať pravidlá štátnej pomoci, je potrebné určiť, či projekt podlieha notifikačnej povinnosti v súlade s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ. Neplatí to v prípade, keď je splnená niektorá z týchto podmienok:

- a. opatrenie je vyňaté z notifikačnej povinnosti, pretože spĺňa podmienky všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách, ktoré stanovuje procesné pravidlá (napríklad

---

⁷ Nariadenie Komisie (ES) č. 1998/2006 z 15. decembra 2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na pomoc *de minimis* (Ú. v. EÚ L 379, 28.12.2006). Osobitné nariadenia s rozličnými limitmi sa uplatňujú v oblasti poľnohospodárstva alebo rybného hospodárstva, alebo v prípade služby všeobecného hospodárskeho záujmu.

⁸ Pozri bod 1.

⁹ Pozri rozhodnutie Komisie N 356/2002 – Network Rail.

¹⁰ T. j. keď dodávky, hoci len od jediného dodávateľa, uspokojujú dopyt.

¹¹ Pozri rozsudok Súdneho dvora z 24. júla 2003 vo veci Altmark Trans GmbH, C-280/2000.

¹² Buď nepodlieha notifikačnej povinnosti (pozri ďalej bod 10 b), alebo podlieha notifikačnej povinnosti podľa rámca Komisie pre služby všeobecného hospodárskeho záujmu.

¹³ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 360/2012 z 25. apríla 2012 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 114, 26.4.2012, s. 8).

predloženie súhrnného informačného materiálu alebo dokumentu o transparentnosti), ako aj pravidlá zlučiteľnosti¹⁴;

- b. projekt a/alebo jeho prevádzkovanie je súčasťou služby vyhlásenej za službu všeobecného hospodárskeho záujmu v súlade s rozhodnutím Komisie 2012/21/EÚ o **službách všeobecného hospodárskeho záujmu**¹⁵, v ktorom sa výslovne vyžaduje jednoznačný poverovací akt a kontrola toho, či výška náhrady nepresahuje rámec čistých nákladov súvisiacich s poskytovaním služby všeobecného hospodárskeho záujmu vrátane primeraného zisku;
- c. opatrenie je vyňaté z notifikačnej povinnosti na základe nariadenia č. 1370/2007¹⁶, ktoré stanovuje pravidlá platné pre náhrady za záväzky služby vo verejnom záujme vo verejnej cestnej osobnej doprave;
- d. pomoc sa môže poskytnúť v rámci **existujúceho systému štátnej pomoci**, pričom sú splnené podmienky stanovené v príslušnom existujúcom systéme pomoci. Zoznam rozhodnutí Komisie o štátnej pomoci je k dispozícii na tejto webovej stránke: http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm?clear=1&policy_area_id=3

Treba pripomenúť, že na väčšinu projektov týkajúcich sa infraštruktúry sa uplatňuje smernica o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA)¹⁷, bez ohľadu na to, či pre ich financovanie platia pravidlá štátnej pomoci.

Nevyhnutosť notifikovať štátnu pomoc s cieľom jej schválenia

- 8. Ak opatrenie predstavuje štátnu pomoc a nespĺňa podmienky uvedené v bode 7, po notifikácii Komisii sa vyžaduje schválenie štátnej pomoci. Komisia pri posudzovaní zlučiteľnosti tejto pomoci overuje, či pomoc sleduje cieľ spoločného záujmu, či je nevyhnutná a či neovplyvňuje obchod do tej miery, že by bola v rozpore so spoločným záujmom. Posudzovanie sa vykonáva buď podľa príslušných osobitných pravidiel zlučiteľnosti štátnej pomoci, ak sú k dispozícii¹⁸, alebo v prípade, že osobitné pravidlá zlučiteľnosti nie sú k dispozícii, priamo podľa článkov 93, 106 alebo 107 ZFEÚ.

---

¹⁴ Nariadenie Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) (Ú. v. EÚ L 214, 9.8.2008). Prehľad nájdete v príručke Právo Spoločenstva týkajúce sa štátnej pomoci:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/vademecum_on_rules_09_2008_sk.pdf

¹⁵ Uplatňujú sa osobitné podmienky, napríklad existencia a trvanie poverenia a náhrada neprevyšujúca sumu 15 miliónov EUR ročne na úrovni cestujúcich pre leteckú a pre námornú dopravu. Počiatočná pomoc pre investíciu do potrebnej infraštruktúry sa môže spriemerovať ako (ročná) náhrada počas trvania vyhlásenia služby za službu všeobecného hospodárskeho záujmu: spravidla 10 rokov, pokiaľ nie je dlhšie obdobie odôvodnené amortizáciou investícií.

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 1191/69 a (EHS) č. 1107/70 (Ú. v. EÚ L 315, 3.12.2007, s. 1).

¹⁷ Smernica 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

¹⁸ Súhrn platných pravidiel štátnej pomoci je k dispozícii na:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/legislation.html

***

ANALYTICKÝ PREHĽAD PRE INFRAŠTRUKTÚRU Č. 2 – VÝSTAVBA INFRAŠTRUKTÚRY LETÍSK

Upozornenie: Tieto analytické dokumenty sa týkajú predovšetkým projektov, ktoré sú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu. Ich obsah odráža súčasné pravidlá a rozhodovacia prax a nepredstavuje predpoklad možného vývoja pri presadzovaní právnych predpisov a uplatňovaní pravidiel verejného obstarávania. Útvary Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž sú v každom prípade pripravené poskytnúť ďalšie usmernenia týkajúce sa potreby formálneho notifikačného postupu, a to aj v rámci postupu predozbežnej notifikácie¹.

Všeobecné zásady:

1. V súvislosti s infraštruktúrou letísk Komisia rozlišuje tri typy verejnej podpory:

- podpora výstavby infraštruktúry letísk (investičná pomoc),
- podpora prevádzky infraštruktúry letísk,
- podpora používateľa infraštruktúry,

Tento analytický prehľad sa týka iba investičnej pomoci, keďže dopĺňa všeobecný analytický prehľad, ktorý poskytuje širšie usmernenie v oblasti štátnej pomoci pre infraštruktúru.

Existencia štátnej pomoci je vylúčená konkrétne v týchto prípadoch:

Činnosť v rámci verejnej politiky

2. Medzi rámcom verejnej politiky a hospodárskou činnosťou treba rozlišovať na individuálnom základe.

Určité investície do infraštruktúry letísk, ktoré sú určené výlučne pre funkcie v rámci verejnej politiky (napríklad infraštruktúra súvisiaca s kontrolou letov v rámci riadenia letovej prevádzky, infraštruktúra pre činnosť colných a policajných orgánov, bezpečnostná infraštruktúra, t. j. infraštruktúra potrebná na ochranu pred verejným ohrozením, teroristickými útokmi atď.), sa môžu týkať neekonomického účelu². Ak však projekt obsahuje akékoľvek prvky infraštruktúry, ktoré sa dajú hospodársky využívať, môže ísť o štátnu pomoc.

Investície v súlade so zásadami investora v trhovom hospodárstve

3. Poskytol by investor v trhovom hospodárstve finančné prostriedky na projekt, od ktorého očakáva zhodnotenie investovaného kapitálu, za rovnakých podmienok ako má v úmysle verejný orgán? Ak áno, zrejme nejde o štátnu pomoc. Financovanie infraštruktúry letísk si spravidla vyžaduje veľké kapitálové investície, ktorých návratnosť v niektorých prípadoch môže byť značne dlhodobá, a preto by sa bežne nemala realizovať výlučne na základe hospodárskych hľadísk. Je teda veľmi ťažké potvrdiť, že sa štát podieľa na takomto financovaní ako investor v trhovom hospodárstve. V dôsledku toho, aj keď dotknutý členský štát tvrdí, že sú splnené kritériá na

¹ Oznámenie Komisie o Kódexe najlepšej praxe pre uskutočňovanie konaní vo veci kontroly štátnej pomoci (Ú. v. EÚ C 136, 16.6.2009, s. 13 – 20).

² Pozri odsek 98 rozsudku vo veciach T-455/08 Flughafen Leipzig-Halle GmbH a Mitteldeutsche Flughafen AG/Komisia a T-443/08 Slobodný štát Sasko a Spolková krajina Sasko-Anhaltsko/Komisia. Treba zohľadniť skutočnosť, že pojem „činnosť v rámci verejnej politiky“ nie je statický, čo znamená, že činnosť môže nadobudnúť hospodársky charakter, napríklad, ak sa sprivatizuje. Existenciu pomoci treba navyše analyzovať na úrovni vlastníka, prevádzkovateľa a používateľa.

uplatnenie zásady investora v trhovom hospodárstve, odporúčame, aby svoje opatrenie (predbežne) notifikoval Komisii na základe článku 108 ods. 3 ZFEÚ.

Projekt je vyhlásený za službu všeobecného hospodárskeho záujmu

4. Ak je projekt a/alebo jeho prevádzkovanie 1.) súčasťou služby vyhlásenej za službu všeobecného hospodárskeho záujmu, 2.) parametre náhrady boli vopred jasne stanovené, 3.) nevypláca sa nijaká náhrada nad rámec nákladov súvisiacich s poskytovaním služby vo verejnom záujme a primeraného zisku a 4.) služba všeobecného hospodárskeho záujmu bola pridelená buď prostredníctvom postupu verejného obstarávania, ktorý zaisťuje najnižšie náklady na poskytovanie tejto služby komunite, alebo náhrada nepresahuje sumu, ktorú by požadovala dobre riadená spoločnosť, potom v prípade daného projektu nejde o štátnu pomoc³. Treba zohľadniť skutočnosť, že pravidlá pre službu všeobecného hospodárskeho záujmu tiež počítajú s možnosťou zlučiteľnej pomoci alebo pomoci *de minimis*. Čo sa týka letísk, usmernenia týkajúce sa financovania letísk⁴ poskytujú pomoc pri určovaní, ktoré činnosti sa môžu považovať za službu všeobecného hospodárskeho záujmu⁵. Celková správa letiska sa v podstate môže považovať za službu všeobecného hospodárskeho záujmu iba vo výnimočných prípadoch, akými sú letiská situované v odľahlých oblastiach. V každom prípade, vykonávanie obchodnej činnosti, ktorá priamo nesúvisí s hlavnou činnosťou letiska, sa nemôže zahrnúť do rámca služieb všeobecného hospodárskeho záujmu⁶.

Výnimka z notifikačnej povinnosti, ostatné požiadavky sa však môžu uplatňovať

5. Ak by sa na verejné financovanie infraštruktúry mohli vzťahovať pravidlá štátnej pomoci, treba určiť, či projekt podlieha notifikačnej povinnosti v súlade s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ. Notifikácia štátnej pomoci nie je potrebná, ak:
- opatrenie na financovanie je vyňaté z notifikačnej povinnosti, pretože spĺňa podmienky všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách, ktoré stanovuje procesné pravidlá (napríklad predloženie súhrnného informačného materiálu alebo dokumentu o transparentnosti), ako aj pravidlá zlučiteľnosti⁷, pričom podpora pre infraštruktúru letísk môže byť zlučiteľná a vyňatá z notifikačnej povinnosti napríklad ako regionálna pomoc alebo prípadne ako pomoc pre malé a stredné podniky⁸;
  - projekt a/alebo jeho prevádzkovanie je súčasťou služby vyhlásenej za službu všeobecného hospodárskeho záujmu v súlade s rozhodnutím Komisie 2012/21/EÚ o službách všeobecného hospodárskeho záujmu (uplatňujú sa podmienky uvedené v usmerneniach Spoločenstva

³ Pozri rozsudok Súdneho dvora z 24. júla 2003, Altmark Trans GmbH, vec C-280/2000.

⁴ Usmernenia Spoločenstva týkajúce sa financovania letísk a štátnej pomoci na začatie činnosti pre letecké spoločnosti s odletom z regionálnych letísk (Ú. v. EÚ C 312, 9.12.2005, s. 1 – 14).

⁵ Pozri odseky 34 a 53 usmernení týkajúcich sa financovania letísk.

⁶ Pozri odsek 53 bod (iv) usmernení týkajúcich sa financovania letísk.

⁷ Nariadenie Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) (Ú. v. EÚ L 214, 9.8.2008). Prehľad nájdete v príručke Právo Spoločenstva týkajúce sa štátnej pomoci:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/vademecum_on_rules_09_2008_sk.pdf

⁸ Odporúčanie Komisie zo 6. mája 2003 týkajúce sa vymedzenia mikropodnikov, malých a stredných podnikov (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

týkajúcich sa financovania letísk z roku 2005⁹). Treba zohľadniť skutočnosť, že rozhodnutie o službách všeobecného hospodárskeho záujmu sa môže uplatniť iba v prípade letísk, ktorých kapacita neprevyšuje počet 200 000 cestujúcich ročne. V rozhodnutí o službách všeobecného hospodárskeho záujmu sa okrem toho vyžaduje jednoznačný poverovací akt a kontrola, či výška náhrady nepresahuje rámec nákladov súvisiacich s poskytovaním služby všeobecného hospodárskeho záujmu a primeraného zisku;

c. pomoc sa môže poskytnúť v rámci **existujúceho systému štátnej pomoci**.

Povinnosť notifikovať štátnu pomoc s cieľom jej schválenia

6. Ak opatrenie predstavuje štátnu pomoc a nespĺňa vyššie uvedené podmienky, po notifikácii Komisii sa vyžaduje schválenie štátnej pomoci. Štátna pomoc pre infraštruktúru letísk sa spravidla môže vyhlásiť za zlučiteľnú na základe týchto podkladov:

a. Podmienky usmernení týkajúcich sa financovania letísk z roku 2005

Podľa usmernení týkajúcich sa financovania letísk z roku 2005 sa môže investičná pomoc vyhlásiť za zlučiteľnú, ak sú splnené podmienky uvedené v usmerneniach¹⁰: je jasne určený všeobecný záujem, infraštruktúra je potrebná a primeraná stanovenému cieľu, infraštruktúra ponúka zo strednodobého hľadiska dostatočné perspektívy používania, prístup k infraštruktúre je otvorený pre všetkých rovnako a nediskriminačne a vplyv pomoci na obchod vo vzťahu k záujmom EÚ je obmedzený. Samotná pomoc by navyše mala byť nevyhnutná a primeraná a mala by mať stimulačný vplyv.

b. Rámec služby všeobecného hospodárskeho záujmu pre letiská spojený s poskytovaním služby všeobecného hospodárskeho záujmu

Ak nie je splnená požiadavka na vyňatie z notifikačnej povinnosti podľa rozhodnutia o službách všeobecného hospodárskeho záujmu, rámec služby všeobecného hospodárskeho záujmu poskytuje kritériá určujúce, kedy sa náhrada za službu vo verejnom záujme môže považovať za zlučiteľnú štátnu pomoc (uplatňujú sa podmienky uvedené v usmerneniach týkajúcich sa financovania letísk z roku 2005, pozri bod 4).

c. Usmernenia pre regionálnu pomoc

Podľa platných usmernení pre regionálnu pomoc¹¹ iba hnutelný majetok (t. j. dopravné vybavenie) je vylúčený z oprávnených výdavkov na investičnú pomoc. Investičná pomoc sa však môže poskytnúť pre ľubovoľnú dopravnú infraštruktúru. Z toho vyplýva, že členské štáty môžu v zásade poskytnúť investičnú pomoc pre infraštruktúru letísk na základe usmernení pre regionálnu pomoc¹².

***

⁹ Pozri odsek 53 bod (iv) usmernení týkajúcich sa financovania letísk.

¹⁰ Pozri odsek 61 usmernení týkajúcich sa financovania letísk.

¹¹ Usmernenia pre národnú regionálnu pomoc na roky 2007 – 2013 (Ú. v. EÚ C 54, 4.3.2006).

¹² Členské štáty môžu na podporu infraštruktúry letísk uplatniť aj všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách bez povinnosti notifikácie, ale s ďalšími procesnými požiadavkami: predloženie súhrnného informačného materiálu alebo dokumentu o transparentnosti, ak oprávnené výdavky presahujú sumu 50 miliónov EUR, ale nepresahujú sumu 100 miliónov EUR (pozri aj bod 6 všeobecného analytického prehľadu).

ANALYTICKÝ PREHĽAD PRE INFRAŠTRUKTÚRU č. 3 – BUDOVANIE INFRAŠTRUKTÚRY ŠIROKOPÁSMOVÉHO PRIPOJENIA

Upozornenie: Tieto analytické dokumenty sa týkajú predovšetkým projektov, ktoré sú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu. Ich obsah odráža súčasné pravidlá a rozhodovacia prax a nepredstavuje predpoklad možného vývoja pri presadzovaní právnych predpisov a uplatňovaní pravidiel verejného obstarávania. Útvary Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž sú v každom prípade pripravené poskytnúť ďalšie usmernenia týkajúce sa potreby formálneho notifikačného postupu, a to aj v rámci postupu predbežnej notifikácie¹.

Všeobecné zásady:

1. Finančné prostriedky z verejných zdrojov sa môžu poskytnúť na úplné zavedenie infraštruktúry alebo len na jej časť (napríklad vybudovanie transportných spojovacích sietí alebo základných fyzických prvkov infraštruktúry, ako sú vedenia). Vybudovanie všetkých takýchto prvkov infraštruktúry so zámerom ich budúceho hospodárskeho využívania zo strany štátu alebo prevádzkovateľov, ktorými sú tretie strany, s čím je takáto investícia neoddeliteľne spojená, povedie k hospodárskej činnosti. Pomoc by sa vždy mala prideľovať na základe súťažného výberového konania².

Tento analytický prehľad sa týka iba budovania infraštruktúry širokopásmového pripojenia a dopĺňa všeobecný analytický prehľad, ktorý poskytuje širšie usmernenie v oblasti infraštruktúry³.

Existencia štátnej pomoci je vylúčená v týchto prípadoch:

Budovanie siete širokopásmového pripojenia na nehopodárske využitie

2. Ak sa sieť širokopásmového pripojenia zavádza výlučne s cieľom poskytovať služby pripojenia verejným orgánom, ktoré sa nepodieľajú na hospodárskej činnosti⁴, potom v prípade daného projektu nejde o štátnu pomoc. Na druhej strane, ak sa takáto sieť (napríklad jej nadbytočná kapacita) poskytne k dispozícii obchodným investorom v oblasti širokopásmového pripojenia alebo iným prevádzkovateľom, v prípade daného projektu pravdepodobne ide o štátnu pomoc.

Investície v súlade so zásadou investora v trhovom hospodárstve

3. Ak by aj obchodný investor poskytol potrebné finančné prostriedky na projekt za rovnakých podmienok, nejde o štátnu pomoc⁵. To sa dá preukázať výrazným zapojením obchodných prevádzkovateľov do spoločnej investície s verejnými orgánmi a/alebo existenciou kvalitného podnikateľského plánu (overeného externými odborníkmi), ktorý počíta s primeranou

¹ Oznámenie Komisie o Kódexe najlepšej praxe pre uskutočňovanie konaní vo veci kontroly štátnej pomoci (Ú. v. EÚ C 136, 16.6.2009, s. 13 – 20).

² Pozri odsek 14 usmernení Spoločenstva pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí (usmernenia pre širokopásmové siete) (Ú. v. EÚ C 235, 30.9.2009, s. 7).

³ V závislosti od okolností prípadu môžu štátnu pomoc poskytnutú na vybudovanie širokopásmovej siete využívať nielen vlastníci/prevádzkovatelia siete, ale aj nezávislí poskytovatelia širokopásmového prístupu a prípadne, ak je sieť určená úzkemu okruhu používateľov (napríklad spoločnosti v konkrétnom priemyselnom parku), aj používatelia služieb širokopásmového pripojenia.

⁴ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie vo veci N 46/2007, Welsh Public Sector Network Scheme.

⁵ Pozri bod 2 všeobecného analytického prehľadu.

návratnosťou investície, zodpovedajúcou návratnosti, akú od podobných projektov očakávajú obchodní prevádzkovatelia.

Služba všeobecného hospodárskeho záujmu

4. Budovanie siete a/alebo jej prevádzkovanie môže byť súčasťou služby vyhlásenej za službu všeobecného hospodárskeho záujmu. Zavedenie širokopásmového pripojenia ako služby všeobecného hospodárskeho záujmu by spravidla malo byť založené na pasívnej⁶, neutrálnej⁷ a otvorenej⁸ infraštruktúre, ktorá poskytuje pokrytie univerzálnou službou pre daný región. Akákoľvek náhrada by sa mala obmedziť na súvisiace veľkoobchodné služby prístupu bez zahrnutia maloobchodných komunikačných služieb. Ak nedochádza k vyplácaniu nadmerných náhrad (na základe vopred jasne stanovených parametrov) a služba všeobecného hospodárskeho záujmu bola pridelená buď prostredníctvom postupu verejného obstarávania, ktorý zaisťuje najnižšie náklady na poskytovanie tejto služby komunite, alebo náhrada nepresahuje sumu, ktorú by požadovala dobre riadená spoločnosť, v prípade daného projektu nejde o štátnu pomoc.

Neplatí povinnosť notifikovať štátnu pomoc s cieľom jej schválenia, ostatné požiadavky sa však môžu uplatňovať

5. Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách

Pozri bod 7 všeobecného analytického prehľadu.

6. Služba všeobecného hospodárskeho záujmu

Štátna pomoc ako náhrada za záväzky služby vo verejnom záujme je vyňatá z notifikačnej povinnosti, ak spĺňa podmienky rozhodnutia Komisie 2012/21/EÚ. Je tiež potrebné pripomenúť, že v súlade s platnými pravidlami⁹ sa budú uplatňovať uvedené hľadiská týkajúce sa kvality stanovenia záväzku služby vo verejnom záujme pre zavedenie širokopásmového pripojenia (pozri časť 4 o pasívnej, neutrálnej infraštruktúre, ktorá poskytuje iba veľkoobchodné univerzálne pokrytie).

7. Ak sa pomoc môže poskytnúť v rámci existujúceho systému štátnej pomoci

Zoznam všetkých rozhodnutí Komisie prijatých na základe pravidiel štátnej pomoci a týkajúcich sa širokopásmového pripojenia je k dispozícii na tejto webovej stránke:

http://ec.europa.eu/competition/sectors/telecommunications/broadband_decisions.pdf.

Povinnosť notifikovať štátnu pomoc s cieľom jej schválenia

---

⁶ Pasívna infraštruktúra je v podstate fyzická infraštruktúra sietí, ako sú napríklad vedenia, neaktivované vlákna, rozvodné skrine.

⁷ Sieť by mala byť technologicky neutrálna, a teda umožniť záujemcom o prístup využitie ktorejkoľvek dostupnej technológie na poskytovanie služieb koncovým užívateľom.

⁸ Nezávislí prevádzkovatelia, ktorí sú tretími stranami, musia mať otvorený, nediskriminačný veľkoobchodný prístup.

⁹ Pozri oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci Európskej únie na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu, Ú. v. EÚ C 8, 11.1.2012, s. 4, odsek 48.

8. Ak opatrenie predstavuje štátnu pomoc a nespĺňa podmienky uvedené v tomto analytickom prehľade alebo v bode 7 všeobecného analytického prehľadu, po notifikácii Komisii sa vyžaduje schválenie štátnej pomoci.
9. Štátna pomoc pre infraštruktúru širokopásmového pripojenia sa spravidla môže vyhlásiť za zlučiteľnú na základe **usmernení pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti so zavádzaním širokopásmových sietí**. V usmerneniach pre širokopásmové siete sa vo všeobecnosti rozlišujú cieľové oblasti podľa súčasnej úrovne pokrytia infraštruktúry širokopásmového pripojenia. Ak nie je dostupná nijaká porovnateľná infraštruktúra („biele oblasti“), je pomoc povolená, ak sú splnené príslušné podmienky zlučiteľnosti, kým v oblastiach, kde už obchodní prevádzkovatelia určitú infraštruktúru širokopásmového pripojenia vybudovali alebo jej vybudovanie plánujú v najbližších troch rokoch („čierne oblasti“), je postoj Komisie k opatreniam pomoci negatívny. Najbežnejšie podmienky zlučiteľnosti sú podrobne uvedené v odsekoch 51 a 79 usmernení pre širokopásmové siete.
10. Projekty štátnej pomoci sa môžu realizovať aj v podporovaných oblastiach na základe usmernení pre **regionálnu pomoc**¹⁰. V tomto prípade sa pomoc na širokopásmové pripojenie môže kvalifikovať ako pomoc na počiatočnú investíciu v zmysle usmernení pre regionálnu pomoc.
11. **Služba všeobecného hospodárskeho záujmu**: Európsky rámec pre štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme¹¹ sa týka náhrady za službu všeobecného hospodárskeho záujmu, ktorá nie je vyňatá z notifikačnej povinnosti (pozri bod 6). Uplatňovať sa budú uvedené hľadiská týkajúce sa kvality stanovenia záväzku služby vo verejnom záujme pre zavedenie širokopásmového pripojenia (pozri časť 4 o pasívnej, neutrálnej, iba veľkoobchodnej infraštruktúre, ktorá poskytuje univerzálne pokrytie).

* * *

---

¹⁰ Usmernenia pre národnú regionálnu pomoc na roky 2007 – 2013 (Ú. v. EÚ C 54, 4.3.2006).

¹¹ Ú. v. EÚ C 8, 11.1.2012, s. 15 – 22.

ANALYTICKÝ PREHĽAD PRE INFRAŠTRUKTÚRU č. 4 – BUDOVANIE KULTÚRNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Upozornenie: Tieto analytické dokumenty sa týkajú predovšetkým projektov, ktoré sú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu. Ich obsah odráža súčasné pravidlá a rozhodovacia prax a nepredstavuje predpoklad možného vývoja pri presadzovaní právnych predpisov a uplatňovaní pravidiel verejného obstarávania. Útvary Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž sú v každom prípade pripravené poskytnúť ďalšie usmernenia týkajúce sa potreby formálneho notifikačného postupu, a to aj v rámci postupu predbežnej notifikácie¹.

Všeobecné zásady:

1. Tento analytický prehľad sa týka pomoci na budovanie infraštruktúry v oblasti kultúry, ako sú napríklad viacúčelové haly², múzea, filmové štúdiá a kiná³, ako aj na obnovu historických pamiatok.

Tento analytický dokument sa týka iba budovania infraštruktúry v oblasti kultúry a dopĺňa všeobecný analytický prehľad, ktorý poskytuje širšie usmernenie v oblasti štátnej pomoci pre infraštruktúru.

Existencia štátnej pomoci je vylúčená v týchto prípadoch:

2. Investície v súlade so zásadou investora v trhovom hospodárstve

Ak by aj obchodný investor poskytol potrebné finančné prostriedky na projekt za rovnakých podmienok, potom v prípade daného projektu nejde o štátnu pomoc. Dá sa to preukázať výrazným zapojením obchodných prevádzkovateľov do spoločnej investície s verejnými orgánmi a/alebo existenciou kvalitného podnikateľského plánu, ktorý počíta s primeranou návratnosťou investície, zodpovedajúcou návratnosti, akú od podobných projektov očakávajú obchodní prevádzkovatelia.

3. Zariadenia miestnej infraštruktúry:

- a. Prítomnosť štátnej pomoci by sa dala vylúčiť v prípade *menších viacúčelových hál*, ktorých výlučným používateľom nie je profesionálny športový klub a ktorých spádová oblasť nesiahá za hranicu s iným členským štátom⁴. Hodnotenie závisí aj od skutočného/potenciálneho využitia haly: napríklad trh organizácie medzinárodných podujatí je otvorený pre hospodársku súťaž medzi prevádzkovateľmi priestorov a organizátormi podujatí, ktorí sa bežne zapájajú do činností predstavujúcich predmet obchodu medzi členskými štátmi. V takýchto prípadoch preto možno často predpokladať aj vplyv na obchod. Aj keď väčšina činností, ktoré sa majú vykonávať v danej hale, má miestny charakter, hala môže mať

¹ Oznámenie Komisie o Kódexe najlepšej praxe pre uskutočňovanie konaní vo veci kontroly štátnej pomoci (Ú. v. EÚ C 136, 16.6.2009, s. 13 – 20).

² Pozri právne prípady C 4/08: Ahoy, SA.33728: Kodaň a SA.33618: Uppsala.

³ Pozri právny prípad NN 70/06: Fínska schéma podpory kinematografie.

⁴ Typickými príkladmi tejto kategórie môžu byť malé športové zariadenia, ktoré využívajú iba neprofesionálne športové kluby. Pozri napríklad právny prípad SA.31722: Maďarsko – Podpora maďarského športu prostredníctvom schémy daňových úľav – a právny prípad N 118/2000: Francúzsko – Verejné dotácie pre profesionálne športové kluby.

dostatočnú kapacitu na to, aby sa v nej konali aj veľké medzinárodné podujatia, a tak nemožno vylúčiť vplyv na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi⁵.

- b. V prípade menších múzeí a historických pamiatok, ktoré uspokojujú iba miestny dopyt a nepriťahujú zahraničných návštevníkov, sa môže zdať, že nemusí nevyhnutne ísť o ovplyvňovanie obchodu⁶. Obmedzený rozsah a rozpočet projektov týkajúcich sa múzeí tiež umožňuje vylúčiť vplyv na obchod medzi členskými štátmi, keďže ľudia z jedného členského štátu zrejme nebudú prekračovať hranice s prvoradým cieľom navštíviť tieto múzeá.⁷ V prípade väčších múzeí a historických pamiatok, ktoré sú známe aj v zahraničí, sa však vplyv na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi nedá jednoznačne vylúčiť. Hodnotenie závisí od skutočnej/potenciálnej schopnosti pritiahnúť zahraničných návštevníkov.
- c. V prípade menších kín vo vidieckych oblastiach alebo kín so špecializovaným programom (klubové kiná) v mestských oblastiach sa dá povedať, že nejde o ovplyvňovanie obchodu ani o narušenie hospodárskej súťaže⁸.
- d. V prípade filmových štúdií vrátane tých, ktoré vznikli v obnovených historických budovách, z vysokej mobility filmovej a televíznej produkcie vyplýva, že vplyv na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi sa nedá vylúčiť.

Výnimka z notifikačnej povinnosti, ostatné požiadavky sa však môžu uplatňovať

Pozri bod 7 všeobecného analytického prehľadu.

Povinnosť notifikovať štátnu pomoc s cieľom jej schválenia

Ak opatrenie predstavuje štátnu pomoc a nespĺňa podmienky uvedené v bode 7 všeobecného analytického prehľadu, po notifikácii Komisii sa vyžaduje schválenie štátnej pomoci. Infraštruktúra v oblasti kultúry sa spravdla posudzuje priamo podľa článku 107 ods. 3 písm. d) ZFEÚ.

***

---

⁵ V prípade väčších viacúčelových hál vo všeobecnosti ide o ovplyvňovanie obchodu. Pozri uznesenie Všeobecného súdu z 26. januára 2012 týkajúce sa komplexu AHOY v Rotterdame (T-90/09), v ktorom súd dospel k záveru, že trh na využívanie hál nie je nevyhnutne obmedzený na Holandsko.

⁶ Pozri právny prípad N 377/2007: Holandsko – Podpora pre Bataviawerf, rekonštrukcia plavidla zo 17. storočia (rozhodnutie z 28. novembra 2007).

⁷ Pozri právny prípad N 630/2003: Taliansko – Musei di interesse locale, Regione autonoma della Sardegna (rozhodnutie z 18. februára 2004)

⁸ Niektoré členské štáty poskytujú pomoc aj kinám, napríklad podporujú kiná vo vidieckych oblastiach alebo klubové kiná, prípadne financujú ich prechod na projekciu digitálnych filmov. Zahrnuté sumy sú však zvyčajne malé, takže vidieckym a klubovým kinám by mala postačovať taká úroveň pomoci, na akú sa vzťahuje nariadenie *de minimis*. Podpora investícií malých a stredných podnikov do obnovy tiež môže spĺňať podmienky všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách. Ak mimoriadne okolnosti odôvodňujú väčšiu podporu, treba ju posudzovať individuálne.

ANALYTICKÝ PREHĽAD PRE INFRAŠTRUKTÚRU Č. 5 – VÝSTAVBA INFRAŠTRUKTÚRY PRÍSTAVOV

Upozornenie: Tieto analytické dokumenty sa týkajú predovšetkým projektov, ktoré sú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu. Ich obsah odráža súčasné pravidlá a rozhodovacia prax a nepredstavuje predpoklad možného vývoja pri presadzovaní právnych predpisov a uplatňovaní pravidiel verejného obstarávania. Útvary Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž sú v každom prípade pripravené poskytnúť ďalšie usmernenia týkajúce sa potreby formálneho notifikačného postupu, a to aj v rámci postupu predbežnej notifikácie¹.

Všeobecné zásady

1. V súvislosti s infraštruktúrou prístavov Komisia rozlišuje tri typy verejnej podpory:

- podpora výstavby infraštruktúry prístavov (investičná pomoc),
- podpora prevádzky infraštruktúry prístavov,
- podpora používateľa prístavov.

Tento analytický prehľad sa týka iba investičnej pomoci, keďže dopĺňa všeobecný analytický prehľad, ktorý poskytuje širšie usmernenie v oblasti štátnej pomoci pre infraštruktúru.

Na výstavbu infraštruktúry, ktorá sa hospodársky využíva, sa vzťahujú pravidlá štátnej pomoci. Určité druhy činnosti sú však z tejto zásady vyňaté, pretože patria do verejnej sféry a preto nepredstavujú hospodársku činnosť.

Existencia štátnej pomoci je vylúčená konkrétne v týchto prípadoch:

Činnosť vo verejnom záujme²

2. Rozlišovať medzi službou vo verejnom záujme a hospodárskou činnosťou je potrebné na individuálnom základe.

Určité investície do infraštruktúry prístavov, ktoré sú určené výlučne pre funkcie v rámci služby vo verejnom záujme (napríklad infraštruktúra pre činnosť colných a policajných orgánov, bezpečnostná infraštruktúra, t. j. infraštruktúra potrebná na ochranu pred verejným ohrozením, teroristickými útokmi), sa môžu týkať nehospodárskej činnosti³. Ak však projekt obsahuje prvky infraštruktúry, ktoré sa dajú hospodársky využívať, môže ísť o štátnu pomoc.

¹ Oznámenie Komisie o Kódexe najlepšej praxe pre uskutočňovanie konaní vo veci kontroly štátnej pomoci (Ú. v. EÚ C 136, 16.6.2009, s. 13 – 20).

² Štátna pomoc C 39/2009 (ex N 385/2009): Verejné financovanie prístavnej infraštruktúry v prístave Ventspils.

³ Pozri odsek 98 rozsudku vo veci Lipsko – Halle. Za povšimnutie stojí skutočnosť, že pojem „verejnoprávna činnosť“ nie je statický, čo znamená, že činnosť môže nadobudnúť hospodársky charakter, napríklad, ak sa sprivatizuje. Existenciu pomoci treba navyše analyzovať na úrovni vlastníka, prevádzkovateľa a používateľa.

Napríklad, morské prístupové cesty (pobrežné hrádze, morské vzdúvadlá, plavebné kanály), morské hrádze a koľajové trate mimo prístavu Komisia za určitých konkrétnych podmienok posudzovala ako infraštruktúru využiteľnú na neobchodné účely. Pozri v tejto súvislosti právne prípady N 520/2003: Belgicko – Flámske prístavy (rozhodnutie z 20. októbra 2004) a N 60/2006: Holandsko – Prístav Rotterdam (rozhodnutie z 24. apríla 2007). Komisia nedávno uviedla, že v prípade financovania takejto infraštruktúry môže ísť o štátnu pomoc, v konečnom dôsledku však nechala túto otázku otvorenú. Pozri právne prípady N 110/2008: Nemecko – Jade-Weser-Port, Ú. v. EÚ C 137/2009 a C 39/2009 (ex N 385/2009): Lotyšsko – Prístav Ventspils, Ú. v. EÚ C 62/2010.

Investície v súlade so zásadou investora v trhovom hospodárstve

3. Poskytol by investor v trhovom hospodárstve finančné prostriedky na projekt, od ktorého očakáva zhodnotenie investovaného kapitálu, za rovnakých podmienok ako má v úmysle verejný orgán? Ak áno, zrejme nejde o štátnu pomoc⁴.

Financovanie infraštruktúry prístavov si spravidla vyžaduje veľké kapitálové investície, ktorých návratnosť v niektorých prípadoch môže byť značne dlhodobá, a preto by sa bežne nemalo realizovať výlučne na základe hospodárskych hľadísk. Je teda veľmi ťažké potvrdiť, že sa štát podieľa na takomto financovaní ako typický investor v trhovom hospodárstve. V dôsledku toho, aj keď dotknutý členský štát tvrdí, že sú splnené kritériá na uplatnenie zásady investora v trhovom hospodárstve, odporúčame, aby svoje opatrenie (predbežne) notifikoval Komisii na základe článku 108 ods. 3 ZFEÚ.

Projekt je vyhlásený za službu všeobecného hospodárskeho záujmu

4. Ak je projekt a/alebo jeho prevádzkovanie 1.) súčasťou služby vyhlásenej za službu všeobecného hospodárskeho záujmu, 2.) parametre náhrady boli vopred jasne stanovené, 3.) nevypláca sa nijaká náhrada nad rámec nákladov súvisiacich s poskytovaním služby vo verejnom záujme a primeraného zisku a 4.) služba všeobecného hospodárskeho záujmu bola pridelená buď prostredníctvom postupu verejného obstarávania, ktorý zaisťuje najnižšie náklady na poskytovanie tejto služby spoločstvu, alebo náhrada nepresahuje sumu, ktorú by požadovala dobre riadená spoločnosť, potom v prípade daného projektu nejde o štátnu pomoc⁵. Treba zohľadniť skutočnosť, že pravidlá pre službu všeobecného hospodárskeho záujmu počítajú aj s možnosťou zlučiteľnej pomoci alebo pomoci *de minimis*.

Výnimka z notifikačnej povinnosti, ostatné požiadavky sa však môžu uplatňovať

5. Ak by sa na verejné financovanie infraštruktúry prístavu mohli vzťahovať pravidlá štátnej pomoci, je potrebné určiť, či projekt podlieha notifikačnej povinnosti v súlade s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ. Notifikácia štátnej pomoci nie je potrebná, ak:
- a) opatrenie je vyňaté z notifikačnej povinnosti, pretože spĺňa podmienky všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách, ktoré stanovuje procesné pravidlá (napríklad predloženie súhrnného informačného materiálu alebo dokumentu o transparentnosti), ako aj pravidlá zlučiteľnosti⁶, pričom podpora pre infraštruktúru prístavov môže byť zlučiteľná a vyňatá z notifikačnej povinnosti napríklad ako regionálna pomoc (pre infraštruktúru prístavov nesmú oprávnené výdavky prekročiť hranicu 100 miliónov EUR)⁷;

⁴ Pozri aj bod 2 všeobecného analytického prehľadu.

⁵ Pozri rozsudok Súdneho dvora z 24. júla 2003 vo veci Altmark Trans GmbH, C-280/2000.

⁶ Nariadenie Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) (Ú. v. EÚ L 214, 9.8.2008). Prehľad nájdete v príručke Právo Spoločenstva týkajúce sa štátnej pomoci:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/vademecum_on_rules_09_2008_sk.pdf.

⁷ Pozri poznámku pod čiarou 11.

- b) projekt a/alebo jeho prevádzkovanie je súčasťou služby vyhlásenej za službu všeobecného hospodárskeho záujmu v súlade s rozhodnutím Komisie 2012/21/EÚ o službách všeobecného hospodárskeho záujmu⁸. Rozhodnutie o službách všeobecného hospodárskeho záujmu sa môže uplatniť iba v prípade prístavov, ktorých kapacita neprevyšuje počet 300 000 cestujúcich ročne. V rozhodnutí o službách všeobecného hospodárskeho záujmu sa okrem toho vyžaduje jednoznačný poverovací akt a kontrola toho, či výška náhrady nepresahuje rámec nákladov súvisiacich s poskytovaním služby všeobecného hospodárskeho záujmu a primeraného zisku;
- c) pomoc sa môže poskytnúť v rámci **existujúceho systému štátnej pomoci**.

Povinnosť notifikovať štátnu pomoc s cieľom jej schválenia

- 6. Ak opatrenie predstavuje štátnu pomoc a nespĺňa podmienky uvedené v predchádzajúcom bode, po notifikácii Komisii sa vyžaduje schválenie štátnej pomoci. V súčasnosti neexistujú osobitné usmernenia pre štátnu pomoc týkajúcu sa prístavov. Štátna pomoc pre infraštruktúru prístavov sa preto spravidla môže vyhlásiť za zlučiteľnú na základe týchto podkladov:

a. Priame posúdenie podľa článku 107 ods. 3 ZFEÚ

Ako ukazuje rozhodovacia prax, pri posudzovaní zlučiteľnosti pomoci v zásade ide o porovnanie negatívnych vplyvov na obchod a hospodársku súťaž s pozitívnymi vplyvmi v zmysle príspevku k dosiahnutiu jasne stanovených cieľov v spoločnom záujme. Osobitne, opatrenie by malo spĺňať predovšetkým tieto podmienky: jasne určený cieľ vo všeobecnom záujme, potreba a primeranosť infraštruktúry z hľadiska stanoveného cieľa, dostatočné perspektívy používania infraštruktúry zo strednodobého hľadiska, rovnaký a nediskriminačný prístup k infraštruktúre a obmedzený vplyv pomoci na obchod vo vzťahu k záujmom EÚ. Samotná pomoc by navyše mala byť nevyhnutná a primeraná a mala by mať stimulačný vplyv.

b. Pre prístavy spojené s poskytovaním služby všeobecného hospodárskeho záujmu: rozhodnutie o službách všeobecného hospodárskeho záujmu alebo rámec služby všeobecného hospodárskeho záujmu

Ak nie je splnená požiadavka na vyňatie z notifikačnej povinnosti podľa rozhodnutia o službách všeobecného hospodárskeho záujmu, rámec služby všeobecného hospodárskeho záujmu poskytuje informácie o tom, kedy sa náhrada za službu vo verejnom záujme môže považovať za zlučiteľnú štátnu pomoc.

c. Podmienky usmernení pre regionálnu pomoc⁹

Podľa platných usmernení pre regionálnu pomoc¹⁰ sa pre dopravnú infraštruktúru môže poskytnúť investičná pomoc. Z toho vyplýva, že členské štáty môžu v zásade poskytnúť investičnú pomoc pre infraštruktúru prístavov na základe usmernení pre regionálnu pomoc.

---

⁸ Uplatňujú sa osobitné podmienky, napríklad existencia a trvanie poverenia. Počiatočná pomoc pre investíciu do potrebnej infraštruktúry sa môže spriemerovať ako (ročná) náhrada počas trvania vyhlásenia služby za službu všeobecného hospodárskeho záujmu: spravidla 10 rokov, pokiaľ dlhšie obdobie amortizáciou investícií nie je odôvodnené.

⁹ Usmernenia pre národnú regionálnu pomoc na roky 2007 – 2013 (Ú. v. EÚ C 54, 4.3.2006).

---

¹⁰ Členské štáty môžu na podporu infraštruktúry prístavov uplatniť aj všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách bez povinnosti notifikácie, ale s ďalšími procesnými požiadavkami: predloženie súhrnného informačného materiálu alebo dokumentu o transparentnosti, ak oprávnené výdavky presahujú sumu 50 miliónov EUR, ale nepresahujú sumu 100 miliónov EUR (pozri aj bod 7 všeobecného analytického prehľadu).

ANALYTICKÝ PREHĽAD PRE INFRAŠTRUKTÚRU č. 6 – VÝSKUM, VÝVOJ A INOVÁCIE

Upozornenie: Tieto analytické dokumenty sa týkajú predovšetkým projektov, ktoré sú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu. Ich obsah odráža súčasné pravidlá a rozhodovacia prax a nepredstavuje predpoklad možného vývoja pri presadzovaní právnych predpisov a uplatňovaní pravidiel verejného obstarávania. Útvary Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž sú v každom prípade pripravené poskytnúť ďalšie usmernenia týkajúce sa potreby formálneho notifikačného postupu, a to aj v rámci postupu predbežnej notifikácie¹.

Kontrolný zoznam – infraštruktúra v oblasti výskumu, vývoja a inovácií

V súvislosti s infraštruktúrou v oblasti výskumu, vývoja a inovácií Komisia rozlišuje tri typy verejnej podpory:

- podpora budovania infraštruktúry (investičná pomoc),
- podpora prevádzky infraštruktúry,
- podpora používateľov infraštruktúry.

Tento analytický prehľad sa týka investičnej pomoci a dopĺňa všeobecný analytický prehľad, ktorý poskytuje širšie usmernenie v oblasti štátnej pomoci pre infraštruktúru.

Všeobecné zásady:

1. Infraštruktúra v oblasti výskumu, vývoja a inovácií sa v praxi často využíva na činnosti, ktoré spadajú do rámca verejnej politiky² (napríklad vzdelávanie, nezávislý výskum). Hospodárska činnosť je často iba výsledkom efektívneho využívania zdrojov výskumných organizácií, ako sú napríklad zariadenia na výskum, ktoré môžu mať dvojaké použitie (nehospodárske a hospodárske). Túto osobitosť infraštruktúry v oblasti výskumu, vývoja a inovácií treba mať na pamäti pri analyzovaní podpory jej budovania a prevádzky na základe pravidiel štátnej pomoci.

Existencia štátnej pomoci je vylúčená konkrétne v týchto prípadoch:

¹ Oznámenie Komisie o Kódexe najlepšej praxe pre uskutočňovanie konaní vo veci kontroly štátnej pomoci (Ú. v. EÚ C 136, 16.6.2009, s. 13 – 20).

² Pozri bod 3.11 rámca Spoločenstva pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie (ďalej len „rámec pre výskum, vývoj a inovácie“) (Ú. v. EÚ C 323, 30.12.2006).

Nehospodárska činnosť výskumných organizácií

2. Budovanie infraštruktúry v oblasti výskumu, vývoja a inovácií sa nebude považovať za štátnu pomoc, ak infraštruktúru vlastní/prevádzkuje výskumná organizácia³ a takáto infraštruktúra sa využíva výlučne na nehospodársku činnosť, ako je vymedzená v bode 3.1.1 rámca pre výskum, vývoj a inovácie. Môže sa to týkať predovšetkým výstavby univerzitných budov, posluchární, knižníc, budovania laboratórií a zariadení, ktoré sa využívajú výlučne na výučbu a realizáciu nezávislého výskumu, t. j. na činnosti, ktoré spadajú do rámca verejnej sféry. Okrem toho spolupráca v oblasti výskumu a vývoja a šírenie výsledkov výskumu sa tiež považujú za nehospodárske činnosti za podmienok stanovených v bode 3.1.1 rámca pre výskum, vývoj a inovácie. Ide o prípady, keď i) výskumná činnosť má nezávislý charakter, t. j. nie je ovplyvnená hospodárskymi záujmami jednotlivých podnikov, ii) spolupráca v oblasti výskumu a vývoja vedie k vzniku všeobecných poznatkov, ktoré sa hromadne rozširujú a iii) všetky práva duševného vlastníctva, ktoré vyplývajú z takejto činnosti, sú v plnom vlastníctve výskumnej organizácie s cieľom ich budúceho nehospodárskeho využitia. Aj verejné financovanie výskumných databáz alebo akejkoľvek inej infraštruktúry, ktorá sa používa na šírenie výsledkov výskumu s otvoreným a nediskriminačným prístupom pre všetkých používateľov, sa môže považovať za nehospodársku činnosť.

Investície v súlade so zásadou investora v trhovom hospodárstve

3. Treba však poznamenať, že financovanie infraštruktúry v oblasti výskumu, vývoja a inovácií si spravidla vyžaduje veľké kapitálové investície, ktorých návratnosť v niektorých prípadoch môže byť značne dlhodobá, a preto by sa bežne nemalo realizovať výlučne na základe hospodárskych hľadísk. Je teda veľmi ťažké potvrdiť, že sa štát podieľa na takomto financovaní ako investor v trhovom hospodárstve.

Neplatí povinnosť notifikovať štátnu pomoc s cieľom jej schválenia, ostatné požiadavky sa však môžu uplatňovať

Doplňkové činnosti

4. Ako bolo uvedené v bode 1, infraštruktúru v oblasti výskumu, vývoja a inovácií často využívajú výskumné organizácie na vykonávanie nehospodárskych činností. S cieľom efektívne využívať svoje zdroje však môžu vykonávať aj niektoré doplnkové hospodárske činnosti. To môže byť prípad, keď sa kapacita infraštruktúry (napríklad zariadení a laboratórií) príležitostne prenajme priemyselným partnerom alebo keď výskumná organizácia čiastočne využíva svoju infraštruktúru

---

³ V zmysle bodu 2.2 písm. d) Rámca pre výskum, vývoj a inovácie.

na realizáciu zmluvného výskumu pre priemysel, a to za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky:

- a. vstupy (ako pozemok, materiály, existujúca technológia, zariadenie, prístroje a základné služby vrátane výstavby, dodávok energie a vody, ako aj podporné služby pre prípravu a riadenie projektu), ktoré sú potrebné na budovanie výskumnej infraštruktúry, sa získavajú na základe verejnej súťaže/verejného obstarávania v súlade s právnymi predpismi EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi pri dodržiavaní zásady otvoreného, transparentného a nediskriminačného verejného obstarávania;
- b. všetky práva duševného vlastníctva, ktoré vyplynú z fázy realizácie/budovania výskumnej infraštruktúry financovanej z verejných zdrojov, patria v plnej miere výskumnej organizácii;
- c. výskumná organizácia umožňuje otvorený a nediskriminačný prístup k infraštruktúre;
- d. výskumná organizácia účtuje používateľom trhové ceny⁴ (zahrňujúce náklady na amortizáciu na pomernom základe);
- e. hospodárske činnosti vyplývajúce z používania infraštruktúry v oblasti výskumu a vývoja majú vždy doplnkový charakter, t. j. priamo súvisia s prevádzkou výskumnej infraštruktúry a sú pre ňu potrebné alebo sú vnútorne prepojené s hlavnou činnosťou verejného nezávislého výskumu. Doplnkové činnosti vo všeobecnosti spotrebovávajú rovnaké vstupy ako základné neehospodárske činnosti, napríklad materiál, zariadenia, prácu, fixný kapitál. Rozsah doplnkových hospodárskych činností výskumnej organizácie musí zostať obmedzený, napríklad kapacita výskumnej infraštruktúry, ktorá sa využíva na hospodársku činnosť, by nemala predstavovať významnú časť reálne využívanej celkovej kapacity;
- f. výskumná organizácia si vedie oddelené účty s cieľom predchádzať krížovým dotáciám svojich hospodárskych činností;
- g. všetky zisky z hospodárskych činností sa opätovne investujú do neehospodárskych činností (zisky plynúce z využívania infraštruktúry financovanej z verejných zdrojov sa nesmú používať na rozširovanie hospodárskych činností výskumnej organizácie, ktoré majú vždy doplnkový charakter);
- h. výdavky na vybavenie a zariadenia používané výlučne na hospodársku činnosť nepredstavujú oprávnené výdavky.

Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách, služba všeobecného hospodárskeho záujmu, existujúci systém pomoci

5. Pozri bod 7 všeobecného analytického prehľadu.

Povinnosť notifikovať štátnu pomoc s cieľom jej schválenia:

---

⁴ Trhová cena je definovaná ako cena, ktorá sa účtuje používateľovi za prístup k podobnému výskumnému zariadeniu (trhová referenčná hodnota). Ak referenčná hodnota neexistuje, cena musí pokryť plné pomerné náklady a primeranú maržu.

6. Ak opatrenie predstavuje štátnu pomoc a nespĺňa podmienky uvedené v bode 7 všeobecného analytického prehľadu, po notifikácii Komisii sa vyžaduje schválenie štátnej pomoci. Štátna pomoc pre infraštruktúru v oblasti výskumu, vývoja a inovácií sa spravidla môže vyhlásiť za zlučiteľnú na základe rámca pre výskum, vývoj a inovácie, a to konkrétne:

a. infraštruktúra v oblasti výskumu, vývoja a inovácií ako súčasť zoskupenia (infraštruktúra zoskupenia)

Ak je infraštruktúra súčasťou inovačného zoskupenia, zlučiteľnosť štátnej pomoci na jej vybudovanie sa môže posudzovať na základe ustanovení bodu 5.8 "Pomoc inovačným zoskupeniam", ktorý je súčasťou rámca pre výskum, vývoj a inovácie.

b. infraštruktúra v oblasti výskumu, vývoja a inovácií ako súčasť projektu výskumu a vývoja

Ak je infraštruktúra súčasťou projektu výskumu a vývoja a nedá sa skupinovo vyňať podľa článku 31 všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách, zlučiteľnosť štátnej pomoci na jej vybudovanie sa môže posudzovať na základe ustanovení bodu 5.1 rámca pre výskum, vývoj a inovácie.

ANALYTICKÝ PREHĽAD PRE INFRAŠTRUKTÚRU č. 7 – VODOHOSPODÁRSKE SLUŽBY

Upozornenie: Tieto analytické dokumenty sa týkajú predovšetkým projektov, ktoré sú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu. Ich obsah odráža súčasné pravidlá a rozhodovacie prax a nepredstavuje predpoklad možného vývoja pri presadzovaní právnych predpisov a uplatňovaní pravidiel verejného obstarávania. Útvary Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž sú v každom prípade pripravené poskytnúť ďalšie usmernenia týkajúce sa potreby formálneho notifikačného postupu, a to aj v rámci postupu predbežnej notifikácie¹.

Všeobecné zásady

1. Infraštruktúra priamo potrebná pre dodávateľov vodohospodárskych služieb nemusí byť oddeliteľná od následných poskytovaných služieb. Napríklad modernizácia a rozširovanie siete potrubí, kanalizácií a zariadení na čistenie odpadových vôd, ktorá je pripojená k domácnostiam a podnikom, úplne zodpovedá poskytovaniu hospodárskych služieb koncovým používateľom. Poskytovanie vodohospodárskych služieb (napríklad pitná/odpadová voda) za poplatok predstavuje hospodársku činnosť a pri financovaní infraštruktúry, ktorá je potrebná na dodávanie na trh, môže ísť v súlade s tým o štátnu pomoc.

2. Existencia štátnej pomoci

3. V prípade vodohospodárskych služieb sú na vylúčenie štátnej pomoci obzvlášť dôležité tieto dôvody:

a. Nijaký potenciálny vplyv na hospodársku súťaž a obchod: Je trh uzavretý pre hospodársku súťaž (napríklad výlučné práva) a prijímateľ nemôže byť aktívny na geograficky odlišných trhoch ani na trhoch s inými službami/tovarmi?

Ak je trh otvorený pre hospodársku súťaž, či už na základe právnych predpisov EÚ alebo vnútroštátnych právnych predpisov, prípadne *de facto* na základe vývoja trhu, verejné financovanie môže ovplyvniť hospodársku súťaž a preto je zrejme potrebné uplatňovať pravidlá štátnej pomoci.

Na vylúčenie štátnej pomoci by sa mal projekt realizovať na trhoch, ktoré sú uzavreté pre akúkoľvek hospodársku súťaž². Posudzovanie závisí od vnútroštátnych/regionálnych/miestnych predpisov príslušného členského štátu. Prípadné ovplyvnenie hospodárskej súťaže a obchodu nehrozí, ak je prijímateľ držiteľom výlučných práv na miestnom trhu s vodohospodárskymi službami a nie je a nemôže byť aktívny na trhoch s inými službami (napríklad v oblasti odpadov,

¹ Oznámenie Komisie o Kódexe najlepšej praxe pre uskutočňovanie konaní vo veci kontroly štátnej pomoci (Ú. v. EÚ C 136, 16.6.2009, s. 13 – 20).

² V právnom prípade N 588/2006: Holandsko – Dotácia pre spoločnosť Vitaal Gelderland (rozhodnutie zo 4. apríla 2007) Komisia dospela k názoru, že pri dotáciách pre spoločnosti dodávajúce pitnú vodu (vo vlastníctve miestnych orgánov) na holandskom trhu, ktorý nie je otvorený pre hospodársku súťaž, nehrozí ovplyvnenie hospodárskej súťaže a obchodu medzi členskými štátmi. Pri opatreniach určených ďalším prijímateľom alebo týkajúcich sa technologickej vody, teda trhu otvoreného pre hospodársku súťaž, sa konštatovala možnosť takého ovplyvnenia.

energií) ani na trhoch s inou geografickou polohou, ktoré sú otvorené pre hospodársku súťaž³. Ak je prijímateľ aktívny na iných trhoch, financovanie infraštruktúry, ktorá patrí do vyhradenej oblasti, môže predstavovať štátnu pomoc. Oddelené účty umožňujú overenie možných krížových dotácií medzi rozličnými trhmi.

b. Žiadna hospodárska činnosť: Nachádza sa plánovaná infraštruktúra a činnosť prijímateľa mimo akéhokoľvek trhu pre poskytovanie služieb, napríklad mimo trhu so službami, na ktorom sa poskytujú vodohospodárske služby za poplatok?

V prípade financovania infraštruktúry, ktorú vlastní a prevádzkujú prijímatelia bez aktivity na akomkoľvek trhu, nejde o štátnu pomoc, pretože prijímateľmi nie sú podniky vykonávajúce hospodársku činnosť. Môže sa to týkať infraštruktúry vzdialenej od trhu s vodohospodárskymi službami využívajúcimi vodné zdroje na zásobovanie rozličných miestnych oblastí. Súčasná rozhodovacia prax ukazuje, že takáto infraštruktúra ako súčasť rámca verejnej politiky (napríklad odsoľovacie závody, predchádzanie riziku povodní) je spravidla všeobecnou infraštruktúrou nehospodárskeho charakteru, ktorá patrí do rámca verejnej politiky členského štátu. Financovanie takej infraštruktúry nemusí podliehať pravidlám štátnej pomoci, keďže subjekty prevádzkujúce túto infraštruktúru sa nepovažujú za podniky a prevádzka infraštruktúry nie je hospodárskou činnosťou.

c. Žiadna hospodárska výhoda – služba všeobecného hospodárskeho záujmu: Je prevádzka infraštruktúry zverená prevádzkovateľovi služieb ako služba všeobecného hospodárskeho záujmu?

Ak ide o tento prípad a nevypláca sa nijaká náhrada nad rámec čistých nákladov súvisiacich s poskytovaním služby vo verejnom záujme a primeraného zisku a služba všeobecného hospodárskeho záujmu bola pridelená buď prostredníctvom postupu verejného obstarávania, alebo náhrada nepresahuje sumu, ktorú by požadovala dobre riadená spoločnosť, nejde o štátnu pomoc pre prevádzkovateľa danej služby.

d. Žiadna hospodárska výhoda – investor v trhovom hospodárstve: Ak prijímateľ vykonáva hospodársku činnosť a trh je otvorený pre hospodársku súťaž, je investícia v trhových podmienkach perspektívna?

Ak by obchodný investor tiež poskytol potrebné finančné prostriedky na projekt za rovnakých podmienok, v prípade daného projektu nejde o štátnu pomoc. To sa dá preukázať 1) výrazným zapojením obchodných prevádzkovateľov do spoločnej investície s verejnými orgánmi a/alebo 2) existenciou kvalitného podnikateľského plánu (overeného externými odborníkmi), ktorý počíta s primeranou návratnosťou investície, zodpovedajúcou návratnosti, akú od podobných projektov očakávajú obchodní prevádzkovatelia.

Výnimka z povinnosti notifikácie štátnej pomoci, ostatné požiadavky sa však môžu uplatňovať

³ V právnom prípade N 443/2003: Belgicko – Okruhy úžitkovej vody (rozhodnutie z 2. júna 2004). Komisia analyzovala investičnú pomoc regionálnym orgánom na plánovaný kanalizačný systém a distribučné siete na poskytovanie úžitkovej vody (t. j. vyčistenej odpadovej vody). Aj keď miestne trhy nepodliehali hospodárskej súťaži, dotknuté orgány sa dali kvalifikovať ako „podniky“ a mohli byť, aspoň teoreticky, aktívne v iných členských štátoch. Plánované dotácie sa posúdili ako (zlučiteľná) štátna pomoc.

Možná štátna pomoc sa v dvoch ďalších prípadoch môže automaticky považovať za zlučiteľnú s pravidlami EÚ a nemusí sa notifikovať:

- a. Na investičnú pomoc pre infraštruktúru vodohospodárskych služieb sa uplatňuje všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách, čo umožňuje ochranu životného prostredia, ak neexistujú príslušné normy EÚ alebo nad rámec noriem EÚ⁴. Povolená je pomoc do výšky 35 % oprávnených nákladov a uplatňujú sa ďalšie podmienky.
- b. Poskytovanie „univerzálnych“ vodohospodárskych služieb domácnostiam a podnikom sa môže označiť za službu všeobecného hospodárskeho záujmu. Ak náhrada za službu všeobecného hospodárskeho záujmu nepresahuje sumu 15 miliónov EUR ročne (priemer za celé obdobie trvania zverenej služby⁵), vzťahuje sa na ňu nové rozhodnutie Komisie o službe všeobecného hospodárskeho záujmu, pokiaľ sú splnené aj ostatné požiadavky.

***

---

⁴ Článok 18 všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách s povolenou pomocou do výšky 35 % oprávnených nákladov. Povinnosti členských štátov EÚ v oblasti vodného hospodárstva, ktoré neplatia pre jednotlivé podniky, sa nepovažujú za normy EÚ.

⁵ Počiatočná pomoc pre investíciu do potrebnej infraštruktúry sa môže spriemerovať ako (ročná) náhrada počas trvania vyhlásenia služby za službu všeobecného hospodárskeho záujmu: spravidla 10 rokov, pokiaľ nie je dlhšie obdobie odôvodnené amortizáciou investícií (infraštruktúra v oblasti vodohospodárskych služieb sa môže odpisovať dlhšie ako 10 rokov).